

Una administració que administra poc

L'ANÀLISI. Obrim una nova secció en què ens dedicarem a analitzar grans temes de la ciutat de la comarca, a càrrec de Natàlia Pelegrí. El primer tema dissecat: **el Consell Comarcal del Bages**. És útil mantenir tants nivells de l'Administració Pública?

Façana de la seu del Consell Comarcal del Bages, a la Muralla de Sant Domènec. Foto: Clàudia Benavent

Els consells comarcals són òrgans supramunicipals que tenen l'objectiu d'assolir l'equitat entre tots els municipis d'una mateixa comarca pel que fa a alguns serveis i per acostar la ciutadania als òrgans de govern. Alhora, del del Bages s'ocupa de mancomunar serveis per aproximar els recursos a tots els municipis de la comarca. D'aquesta manera, pretenen assolir una equitat en qualitat de vida independentment dels recursos de cada municipi. En el pla polític, el consell ha d'esdevenir un actor defensor de la comarca davant d'institucions superiors, que faci ressò de les necessitats de la població bagenca.

Així, aquesta institució ha d'actuar com un garant dels serveis i recursos bagencs. Tanmateix, la legislació catalana limita i determina en quins àmbits pot actuar i en quins no. Segons la Llei 6/1987 d'Organització territorial, són temàtiques en les quals el Consell és susceptible d'actuar la sanitat, els serveis socials, la cultura, l'esport, l'ensenyament, la salubritat pública, el medi, l'ordenació del territori i urbanisme. No obstant aquesta disposició, en el decret legislatiu 2/2003, promulgat el 4 de novembre, s'aprova la Llei d'Organització Comarcal de Catalunya, en què es perfilen i es limiten les competències. El decret exposa que poden ser cedides als consells pels municipis, per les diputacions o directament per la Generalitat.

Partint d'aquesta limitació, quines són les competències reals del nostre consell comarcal? Quins serveis ofereix? Tot i la llarga llista de competències que el consell pot assolir, la realitat n'és una altra.

Els serveis que ofereix el Consell

Els serveis es poden resumir en sis àrees temàtiques: 1) territori i habitatge, 2) medi ambient, 3) desenvolupament comarcal i turisme, 4) assessorament a ajuntaments de la comarca, 5) ensenyament, cultura, joventut i esports, i 6) benestar social i família. La limitació no es troba en el nombre de competències dels consells sinó en l'actuació d'aquests en cada àrea competencial. Així, la majoria d'aquestes àrees ofereixen assessorament tant a ajuntaments i ciutadans, sobretot en la tramitació de sol·licituds d'ajuts (com en habitatge i medi ambient), o promoció i foment de diverses qüestions (com la utilització d'energies renovables i l'ocupació). Totes elles, una part poc important de les competències. Els serveis amb major projecció cap a la ciutadania són els d'àrees com l'educació, ja que les comarques gestionen el transport i menjadors escolars. El més rellevant d'aquesta àrea, i en totes les del nostre Consell, és la gestió en programes de joventut de la Unió Europea. Per acabar, en l'àrea de benestar social, el Consell es limita a mantenir un programa d'atenció a persones maltractades, ja sigui gent gran o per violència masclista i un d'atenció a les persones nouvingudes.

Clàudia Benavent

Vistes les competències i serveis que aquest òrgan proveeix a la ciutadania bagenca, s'observa una línia d'actuació feble, ja que la majoria de serveis són d'assessorament i d'ajuda a la tramitació de subvencions. En cap cas, o en molt pocs, és el Consell l'òrgan de gestió directa. Qui aprova i resol les convocatòries són entitats superiors. Un motiu d'això pot ser la falta de finançament propi, ja que tots els recursos econòmics del nostre Consell són finalistes, venen determinats de la Diputació de Barcelona, específicament per cada àrea, servei i projecte. Segons la presidenta del consell,

Adriana Delgado, potser, si s'aconseguissin recursos propis, es podrien augmentar les competències.

Massa nivells a l'Administració

És important esmentar els diversos nivells de l'Administració Pública per entendre la concessió de competències des de la Generalitat cap a instàncies inferiors. El nivell amb major proximitat amb la ciutadania és l'Ajuntament, seguit del Consell Comarcal, la Diputació i, per últim, la Generalitat de Catalunya. Per tant, algunes competències de la Generalitat (poques, val a dir-ho) són traspassades a la Diputació i als municipis, i, en últim terme, al Consell Comarcal, que, alhora, es nodreix de competències dels dos òrgans anteriors.

Per tant, és viable mantenir aquests nivells administratius tenint en compte que els consells tenen un paper més simbòlic que la resta? Podríem pensar d'engruixir el paper municipal fent que els ajuntaments aixopluguessin els serveis dels consells? Dit d'altra manera: és possible assolir un entramat administratiu amb menys nivells? L'eliminació d'algun nivell intermedi com els consells comarcals afectaria a la proximitat i relació que té l'Administració pública amb la ciutadania?

La presidenta del consell del Bages creu viable una simplificació de l'Administració Pública, sense esmentar quin nivell que caldria eliminar tot mantenint la resta. Delgado pensa que fóra bo eliminar els dos nivells intermedis i crear un de nou proper a la ciutadania.

Així, és possible la simplificació?

Hi ha múltiples respostes, però una d'elles molt debatuda és la implementació de les vegueries, una distribució que podria treure importància al paper dels consells comarcals reconvertint-los en altres òrgans (amb més o menys competències) o, fins i tot, eliminar-los. El que és clar és que, si hi ha una possibilitat de canviar el model administratiu, ha d'existir una voluntat política per dur-ho a terme. És necessari un debat global sobre el territori, sobre cada consell comarcal en concret i els seus serveis, sobre la proximitat amb la població i sobre la redistribució de recursos econòmics per tots els òrgans de l'Administració Pública, que alhora està sobredimensionada.

És útil doncs, el Consell Comarcal del Bages? El que és cert és que té pocs recursos per ampliar competències o fer més projectes.